

21.5.2020

לכבוד
קווים תחבורה ציבורית בע"מ
רחוב הרוקמים 26, בניין B, "בניין עזריאלי"
חולון, 5885849
לדוא"ל: pnivot@kavim-t.co.il; illit@illit-t.co.il

הנדון: בקשה להכחדה מוחלטת של מופעי הדרת נשים בחברתכם

שלום רב,

לאחרונה הוקם ליד הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב מיזם שבו עשרות רבות של מנהלות ומנהלים בכירים במגזר העסקי התגייסו במטרה לקדם אחריות חברתית ולתפקד ככח תגובה מהיר לפגיעות משמעותיות בערכים של המשטר הדמוקרטי בישראל בכלל ובזכויות האדם בפרט. פרטים על ה"מנהלות והמנהלים לאחריות חברתית" ופעילותינו ניתן למצוא [כאן](#). במסגרת פעילותינו אנו עומדים להקים את רשימת "עסקים איתם איננו עושים עסקים", בה נפרסם שמות של חברות, עסקים ורשויות שנמצאו לאחר בדיקה ככאלה הפוגעים בזכויות האדם באופן פסול משפטית או ציבורית.

המלצת הוועד המנהל של המנהלות והמנהלים לאחריות חברתית לחברים במיזם ולציבור בכללותו תהיה להימנע מרכישת מוצרים ושירותים ומעשיית עסקים בכל דרך אחרת עם גופים שישתייכו לרשימת "עסקים איתם איננו עושים עסקים".

הרינו לפנות אליכם בעניין מצער [שהובא לידיעתנו](#) בנוגע אליכם, לפיו נהג בחברתכם מנע את עלייתה של נוסעת לאוטובוס משיקול של התחשבות ברגשות הנוסעים החרדים. קשה להגזים בבוטות הפגיעה במעמדן שלנשים הגלומה בהתנהגותכם זו. הפליה קבוצתית מסוג זה, הפוגעת בנשים באשר הן נשים, טומנת בחובה השפלה עמוקה ופגיעה בכבודן העצמי. סגירת הדלת (הן במפורש והן באופן מטפורי) בפני נשים בשל מינן, מעוותת את נורמות המוסר ומסמנת נשים כנחותות. בנוסף, הדרת נשים מתחבורה ציבורית

מחמת התחשבות ברגשות הדת של הנוסעים מהווה מעשה פטרנליסטי וכוחני של אדם שמשליך על האחר אחריות לרגשותיו ומעשיו במקום לקחת את האחריות על עצמו. בהפיכת התחבורה הציבורית בישראל למרחב לא בטוח עבור נשים, יש פגיעה חמורה בזכותן לביטחון ולחופש תנועה.

למיזוגיניות ולהפליה כלפי נשים אין מקום במדינת ישראל, מדינה דמוקרטית אשר נבנתה על ערכי השוויון והכבוד הטבעיים עמוק ביסודותיה ובשיטת המשפט שלה. אנו מצפים מקווים להפנים זאת באופן עמוק.

תופעה מזעזעת ומעוררת שאט נפש זו, היא אף מנוגדת לחוק. [פסיקת בג"ץ](#) אסרה באופן מפורש על הפרדה כפויה בתחבורה ציבורית. נקבע כי "מפעיל תחבורה ציבורית (כמו כל אדם אחר) אינו רשאי לומר, לבקש או להורות לנשים היכן עליהן לשבת באוטובוס רק משום היותן נשים, או מה עליהן ללבוש, והן רשאיות לישב בכל מקום שתרצינה". דברים אלו חלים ביתר שאת על מניעה מוחלטת מכניסה לאוטובוס ומנעייה בו. עוד נקבע כי הנהג הוא "קברניט האוטובוס", עליו להבטיח את זכויותיהם של כל נוסע ונוסעת, ומכאן נובעת אחריותה של כל חברת היסעים לדאוג לכך. בג"ץ אף הכיר בכך שפגיעה בזכות הנוסע/ת עשויה לזכות בעילת תביעה מכוח סעיף 3(א) לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000 (כפי שנפסק [באן](#)).

אנו קוראים לכם לפעול באופן מיידי להקעת התופעה ולמיגורה המוחלט בחברתכם ובחברות המעניקות לכם שירותים. ניתן לפעול בהקשר זה, בין היתר, בדרך של רענון ההנחיות בדבר חובתם של הנהגים להימנע מכל הפליה, בנקיטת הליכים משמעתיים נגד נהגים שסרחו, בבקרה קפדנית של התנהלות הנהגים בקווים הבעייתיים, או בכל דרך אפקטיבית אחרת שתמצאו לנכון. אנו מצפים מכם לפעול בנחישות ולהצליח כבר בזמן הקרוב ליצור מרחב היסעים בטוח ושוויוני לנשים ולכל הקבוצות השונות המרכיבות את החברה הישראלית.

אנו מקווים שתתקנו את הדרוש תיקון [באופן מיידי ופומבי](#) (ראו דוגמא טובה [כאן](#)) ומצפים כי תשלחו מסר פומבי, נחרץ ובקול חזק וברור כנגד הדרה ואפליה בחברה הישראלית כולה ובתחום המגדר בפרט.

אנו מצפים לעדכון בנושא תוך ארבעה שבועות ממועד שליחת מכתב זה, על מנת שנוכל להימנע מהכללת שמכם ברשימת "עסקים איתם איננו עושים עסקים" של המנהלות והמנהלים לאחריות חברתית.

לחלופין, ככל שברצונכם למסור תגובה לטענות הכלולות במכתבנו זה, נשמח לפרסמה באתרנו בכל עת.

בכבוד רב,

פרופסור רונן אברהם

Ronen3112@gmail.com

מנהלות ומנהלים לאחריות חברתית (ליד
הפקולטה למשפטים אוניברסיטת תל אביב)

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ronen', with a long horizontal flourish extending to the left.